XII. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1910 október 2. 40. szám

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE") Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE")

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „ —
Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Dömölki-utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

Oktober 6-ára.

Sok időnek kell elmulnia, amig kellő megvilágitásban fogja látni a magyar nép október 6-ikát és mindama eseményeket, amelyek megelőzték. Mert, hogy megértsük ezt a napot és teljesen uralkodjunk a szabadságharc nagyszerü témája fölött, ahhoz nem elég ha elolvasunk néhány históriás könyvet és végig hallgatjuk az ünnepi szónokokat akik többé-kevésbbé sikerült frázisok tüzénél élénkitik az emlékezést és hevitik a hazaszeretetet.

Dembinszky, akit 1849 tavaszán a magyar hadak fővezérletével bizott meg a foradalmi kormány és aki ellen erre egyöntetüen foglaltak állást Görgey, Klapka, Aulich és a többi magyar tábornokok, megjósolta, hógy a magyar ügyet nem külső ellenség, hanem a magyar egyenetlenség fogja megbuktatni. A lengyel szabadsághős mielőtt hozzánk jött volna a saját hazájában is megtanulta, hogy a nép, amely egy akaraton lenni nem tud, szabadságát az ki nem vivhatja.

Lassan lassan eloszlik a fátyol, amely a szabadságharcunk fölött terjeng és eddigelé akadályozta a mai nemzedék tisztán látását. Meglátni kezdjük a hibákat és gyarlóságokat, melyek az ügy bukását idézték elő. Ha Kossuth nem féltékenykedett volna (?) Görgeyre, ha nem történt volna meg a debreczeni nagy templomban a trónfosztás, ha a dicsőséges tavaszi hadjárat után nyomban Bécs ellen vonult volna a magyar hadsereg . . . mi lett volna a szabadságharc vége, hol állana ma Magyarország? Ezek a kérdések, tépelődések, a kritikának szavai játszanak most bele a szabadságharcról való emlékezésbe és amikor gyászoljuk, dicsőitjük az aradi tizenhármat busan gondolunk arra, hogy az a visszavonás, amely a magyar szabadság ügyét a bukásba, hőseit a bitófára vitte, ma is csak ugy pusztit közöttünk mint annak előtte.

A magyar nép ma szakadozottabb mint valaha volt. Hajdanta csak a nemzetiségiekkel láttuk magukat szemben, ma azonban ádáz osztályharc is pusztitja a magyar egységet és gyülölködő ellenségként, harcos ellenfélként állnak szemben egymással, nemcsak a társadalmi rétegek de még az egyes foglalkozási osztályok is.

Mind jobban kiélesednek az ellentétek A hatalmon levő osztályok görcsösen ragaszkodnak privilégiumaikhoz, a közügyeket tisztára hatalmi szempontból intézik és a hazafiasság fogalmával födik a maguk érdekeinek fogalmát A szatmári gazdagyülésen pl. azt hirdették hazafiasságként, hogy körömszakadtig kell védekezni a hus olcsóbbodása ellen. Amikor a vezetőosztályok, melyek az ország sorsát intézik és a hatalom eszközeivel rendelkeznek, ilyen álláspontot foglalnak el a közérdekkel szemben, akkor természetesnek kell találni azt a reakciót, mely a nép és a munkásosztály széles rétegeikben támad.

A szabadságharc csak ugy vált lehetővé, hogy jogokért való harc volt. De hogy képzeljük el most, hogy a magyar nép millióit a vérüket is föláldozzák adott esetben a veszélyeztetett hazáért? Hol az energia, a veszedelem, az akarat és az érdek, amely nélkül ily nagyszerü tömegmozgalom el sem képzelhető? . . .

Az aradi vértanuk arra intenek hogy csak egyetértéssel és a jogok és kötelességek arányos megosztásával érhet el nagy célokat a magyar nemzet. Ide s tova hatvan esztendő óta áll az ő tanitásuk, él nagyszerü emlékezetük, de példáikon nem okult még a magyar nemzet.

Ilona asszony.

Irta: H. SZEDERKÉNYI ANIKÓ.

Kicsit már ellaposodott hivatalnok életet éltek a vidéken. Házasságuk öt első évén tul voltak. Elviharzott fölöttük a megismerkedések, az első habfehér fökötőcske, az első kis, topogó cipőcske, az első kis kecses nadragocska izgalmai. A háztartás perenyi pontossággal tik-takkolt hétről-hétre, hónapról-hónapra. Az ura már teljesen benne volt az ebéd utáni szundikálásban és a hivatal utáni lapszieszta-korszakban.

Ilona asszony fölösleges idejét Deudet, Maupassant, Ohnet egy-egy házasságtörési dráma elé tartva összevisszaságában töltötték ki. Figyelte asszonyismerőseit, akikről a fáma azt regélte, hogy az urok nem az egyetlen férfi életükben. Nagyon szerette volna megkérdezni ezektől az asszonyoktól:

— Ugyan mondjátok meg nekem, nagy gyönyörüseg a ti életetek? Ugy van minden a valóságban, ahogy a regényekben.

Ezek a kérdések ott lobogtak mindig a szemében. Nem tudott nyugodni tőlük. Lassan. kint egész fantasztikus világba gubózta magát. Ennek a világnak „természetesen" nem az ura volt a hőse. Nem; hanem ő, a nagy, az utolérhetetlen, a suttogó szavu, bübájos beszédü a lovagias, a szolgálatra kész, a kinek nincs — óh bocsánat — stoppolni való harisnyája, aki nem kéri számon a napi kiadásokat, aki kész mindig az ő tündérasszonyának a menyország kapuját megnyitni és a hathetes szini szezonra állandó támlás — széket váltani az első sorban, de legalább a másodikban, semmi esetre az ötödikben. A képzeletbell lovag lassankint belopta magát Ilona asszony álmaiba. Sőt fölveté nyugalmából, nem hagyta aludni.

Ilona asszony ilyenkor türelmetlenül hallgatta nyugodtan alvó urának egyenletes lélegzetét. Ingerült. dühös lett rá. Miért nem ébred most föl? Miért alszik nyugodtan, mig ő álmatlanul vergődik? Van ő hozzá valami köze ennek az embernek? Nincs. Hiszen hacsak egy szikrányi lelkikapcsolat lenne közöttük, akkor felébredne mély alvásából és megsimogatná az Ilona asszony forró homlokát. Gügyögő, becéző szavakkal csittitgatná, álomba babusgatná. Igen, ha volna közöttük harmónia, lelkikapocs. De nincs. Ah, sokkal prózaibb, sokkal reálisabb ez a szürke beamter, semhogy ilyen ideális tulajdonsággal dicsekedhetnék.

Ilona asszony lassankint beélte magát abba a tudatba, hogy ő csalódott asszony. Mennél több regényt olvasott s mennél gyakrabban adta ki a fehérnemüeket foltozni, s mennél több üres délutánja maradt, annál tökéletesebb lett az álombeli hős s annál jobban elörpült szegény Kovács József, a szürke hivatalnok, Ilona asszony férje.

Ebben a kritikus időtájban jött meg az áthelyezés. Váratlanul, mint a hős költeményekben az égi hatalmak beavatkozása.

Ilona asszony tehát a fővárosba került. A nagy, a szép, a ragyogó, a fénylő fővárosba, a hol csak természetes, hogy akadt egy regényhős. Foglalkozására nézve jegyző volt. Hol találkoztak? Zsuron, társaságban. Istenem, nem ez a fontos, hanem az, hogy az élelmes jegyző ur ugy keresztül nézett Ilona asszony lelkén mint a tükörfényes ablakon. A bágyadt, mindenről lemondó beszéd szinte csalogatta: légy te a hős, légy te a messiás, a megvigasztaló trobadur. A karcsu jegyző ur nem sokáig tépelődött. Harcba küldte összes. szinpadokról elesett kézmozdulatait, elszavalta részletekben a két és fél verseket, amelyeket ilyen alkalmakra tanult be. Ott volt mindig Ilona asszony mellett és megállapította a holdról, hogy ő a szerelem legtökéletesebb szimbóluma. Plátóról, hogy legtökéletesebb apostola. Közben megsimogatta minden adandó alkalommal Ilona asszony bársonyos, hófehér kezecskéit, sőt meg is csókolta, valahányszor csak lehetett.

Még csak ötödik hetében voltak az ismeretségnek, mikor Ilona asszony urának váratlanul el kellett utaznia. A karcsu jegyző ur teára volt hivatalos és egyedül találta Ilonát. Aloé virágokról, tündéries illatokról, szindarabokról, sőt alighanem a holdról és Plátóról is esett szó eleinte. Szépségekről, kábulatokról, ideális lelkiharcokról, amelyek prózai ölelésekben fultak.

. . . Másnap — és ezt nagyon szégyelte maga előtt Ilona asszony — nem érzett mást, mint fáradságot. Kicsi lányát, aki játékaival jött hozzá, elküldte. Ő most zavart. zőrakozott; ébrenlétében is álmodik, szemei mindig a távolba néznek, ajkán égnek a tiltott csókok. Agya kábult, léptei bizonytalanok. Igen, igen . . . de mégis, ha jól meggondolta a dolgot Ilona asszony, ő ép oly nyugodtan számolhatja el a piacról hazatérő cseléddel a zöldség, tojás és krumpli árát, mint máskor. . . Ép oly nyugodtan töröllgette le a hálószobát, mint máskor és fölfedezte

Királyok hasonmása.

:— Kedélyes levedések. —

A természet szeret néha tréfát üzni, vannak az összetévesztésig hasonló emberek akiknek aztán ennek következtében sokszor érdekes, sokszor kellemetlen kalandjaik vannak.

Ferenc Józsefnek ami uralkodónknak van egy hasonmása, egy nyugalmazott kapitány és banktisztviselő, aki a lóversenytérre is kiszokott járni. Egy izben kevésen mult, hogy a Gotterhalte-t nem husztak, amikor tribunön megjelent. Van ő felségének még egy hasonmása, egy „repülő bazár"-os, aki, éjente a kávéházakba jár. Az öreg kedélyesen szokta megjegyezni, ha a hasonlatossagról beszelnek:

— Persze, hogy hasonlítunk egymáshoz. De ő felsége nem teheti azt, amit en, ő nem járkálhat éjjel a kávéházba.

Vilmos német császárról akárhányszor kisütötték, hogy titokban — Párisban járt. Sőt akadtak, akik ezt egész hatarozottan állitottak. Végre kiderült, hogy akit Párisban láttak, az a császárnak egyik hasonmása, egy kéreskedő. A párisiak annyira bosszantották, hogy a kereskedő végre leborotváltatta bajuszát.

Néhai Lipót belga királynak sok hasonmása volt. Az egyik a párisi Hachethe könykiadó-ceg vezetője, a másik Mabille nevü nagyiparos Brüsszelben. A király tudott erről és egyszer, amikor egy vicclapon látta magát kifigurázva, igy szólt nevetve:

En nem értem, mit akarnak ezek az élclapok a szegeny Mabille-tól,

Majd pedig, amikor a kirakatban a fényképét néhány táncosnő között látta, jókedvüen jegyezte meg.

— Nagy kujon ez a Mabille! Sohasem unatkozik!

Aki Párisban a Montmartre ban sétál, különös dolgot lát: egy kurta koresma ajtajában ül és kedelyesen pipazgat a — köztársaság elnöke, Falliéres. Természetesen ismét egy hasonmás. A derék Párisiak sokat incselkednek az öreggel, aki kedélyesen veszi a tréfákat.

Ugyancsak Párisban van XIII, Alfonz spanyol király hasonmása: egy ujságiró. Ez akárhányszor megteszi a tréfát, hogy Alfonz királyt adja és megfelelő előkelőséggel fogadja a hodolatokat. A szerepet kitünően játsza, amig a — borravalókra nem kerül a sor. Akkor aztán hamarosan kiderül, hogy még sem Alfonz király-

Pesti levél.

A kövön alvó asszonyok.

Olvashatták nem egyszer: Budapest székesfőváros nem felel meg fővárosi jellegének, mert a főutai nincsenek hatalmas villanylámpákkal megvilágitva. Ebben a targyban ujságcikkek is küzdöttek és be is látták a varos urai es most már villanyfényben, ivlámpák büszke, kékes-fehér fényében ragyog esténkint az Andrássy ut, a főváros büszkesége. Ez az Andrássy ut tényleg éjszaka ad valami világvárosias jelleget Budapestnek. Itt bonyolódik le, hogy ugy mondjam, a város vigassága, normalis idokben is. Késő éjjelig a járó-kelők százai jönnek a mulatóhelyekről ki, a másikba be. Kacagás, könnyelmü nóták, gondtalan szavak járják . . . Ha megállsz azonban az egyik lámpához támaszkodva, akkor láthatsz sok ház falánál valami furcsa tömeget. Olyan gombolyag felét. Közelebb mégy . . . És meglepődöl. A furcsa gombolyag lelegzik, tehat el.

A gombolyag egy asszony . . . Egy összetört, sovány, sápadt, öreg, néha fiatalabb asszony. A feje a mellére hajtva . . . Az ölében ujságok . . . Esti Ujsag, A Nap, Abendblatt . . . Neha egy gyerek . . . Nézd, ha ugyan tudod nézni . . . Ha jó szivü vagy, oda vetsz neki egy-két krajcárt és tovább sietsz . . . Mert nem tudod nézni. Olyan furcsa és kialtó az ellentét. Az ivlámpák ragyognak. Sok vig lanyok enyelegve mennek az éjszakában vigalmak felé Szorjak a penzt. Ott pedig előtted a kövön alszik valami furcsa gombolyag. Egy asszony, aki kora délutántól kesö estig árulta az ujsagot. De még maradt neki 3-4, amiért kaphat 10 fillert Es ezt a tiz fillért varja a vigassagra menő emberektől. És nem kapja meg. Hát elfárad és elalszik ott a kövön a szegény, szerencsétlen asszony. A rendőr nem bántja. Hagyja ott aludni télen-nyáron. Az azt hiszi durva, sokszor jóakaró szive, hogy a humanitás ellen vétene, ha felköltene és haza küldene a sápadt, sovány, szerencsetlen asszonyokat, akiknek még marad egy-ket ujsagjuk . .

Soha szomorubb látvány, mint ezek a kövön alvó asszonyok. Kiáltó bün minden jótékonysági intézményünk ellen, amely ezeket a kövön alvó asszonyokat nem látja meg. Istenem, hol vagyunk mi még a jótékonysag igazi irányaitól és helyes elvek alapjan va ó gyakorlásától. Még a kezdet kezdeten sem vagyunk tul. Mert szanalomra méltóbb alakjai a nyomornak nincsenek, mint ezek a kövön alvó asszonyok, akik hajnalban már monoton, rettenetes fájdalmas hangon szólnak: Friss Ujság . . .

Ha Bpesten jarnak es utjuk elvezet a kövön alvó asszonyok előtt, ne felejtsenek el oda tenni a megmaradt ujsaglapokra néhany fillért.

— **Őszi időjárás.** Szeptember 23-ával hivatalosan beköszöntött az őszi évad, hideg szelek fujdogáltak, de volt is oka miért, mert Felsőőrött és videkén fehér leplet vont a talajra a hó, csütörtök virradóra havazott.

RENDELÉS-
— szerüen készült: —
Mindenfajta
felső kabátok,
téli kabátok,
városi bundák,
gazdasagi bundák,
szalon öltönyök,
fiu ruhák,
angol sacco öltönyök.
Első rangu szabás és munka. Jutányos árak.
DEUTSCH F. KÁROLY és Tsa
férfiszabók
Budapest, VII., Ferencziek-tere 2.

UJDONSÁGOK.

A bab.

Derék dolog, Isten ucsese,
Hogy a bab is kolerás!
Sajnálhatjuk szegény babot,
Mert még ilyet ki se hallott,
Hogy mar ő is nyavalyás!

No immáron szépen vagyunk,
Lepipált a francia . . .
Mi lesz most már a magyarral?
Mit csinálunk a sok babbal?
Ez még csak a galiba!

Ej, hiába, mindhiába,
Ki segit már a bajon?
Majd megesszük még a télen,
Tán nem veszünk akkor éhen,
Kedves, édes magyarom!

Husra itten ugyse telik —
Ó, ez olyan bus való!
Kell a pénzünk katonára
S ami még jutna rája:
Azt elviszi az — **adó!**

HüvelykMatyi.

— **Olvasóinkhoz.** Hirlapunk mai számával a folyó év negyedik negyedét kezdjük meg. Tisztelettel kérjük vidéki hátralékos olvasóinkat a hátralékok beküldésére és az előfizetések miélőbbi megujitására.

— **Eljegyzés.** *Steiner* Gyula Magyargencsről eljegyezte *Rasinger* Sárikát Sopron-Mihályiből.

— **Képviselőtestületi gyülés.** Celldömölk nagyközség képviselő testülete szeptember 28-án délután 2 órakor gyülést tartott, melyen városunkat érdeklő több fontos ügyről az alábbiakban számolunk:

Az ingatlanok eladása A gyülés a község tulajdonát képező villanytelep és homokbánya melletti földek eladását elhatározta s elfogadta az elüljáróságnak a jövedelem hovaforditása felől hozott azon inditványát, hogy a jövedelmet befekteti a községi ingatlanba. Szóval épitkezik a politikai község is, emeletes épületté egészíti ki a Horles és Weisz féle üzlethelyiségeket, mig a Singer-féle mészáros-üzleten tul fekvő beépittetlen telkekre üzlethelyiségeket épít. Csak helyeselhetjük e községi határozatot, mert az épitkezés olcsóbb a községnek, mint bárkinek is, mert a saját téglavetőjében készitett téglát használja hozzá, a helyiségek pedig értékesek lesznek bérbeadás alá.

Bérleti engedmény. Klaffl Sándor helypénzbérlő kérvényekerült ezek után tárgyalás alá. Minthogy őt nagyon megkárositotta anyagilag a hat héten keresztül bezárt sertésvásár, méltánynosnak találta a közgyülés a kérelmet és 30 kor. engedményben részesitette a kérvényező bérlőt.

---

azt is, hogy a hófehér vánkosok láttára — fájdalom — nem fogja el az a bizonyos remegés, az a bizonyos kimondhatatlan gyönyör.

De hisz ez borzasztó, — döbbent meg Ilona asszony. Ennek nem szabad igy lennie. Hisz most jönnek a lelkiviharok, a lelkimardosás tüzes szemü lidércei, akik halálos harapásokkal csókolnak mézet a szivbe. Most jönnek a lázas álomba merülések, a tépelődések, most jönnek az elnyomott siránkozások, a vésszel való dacolás.

Figyelte a szivét és várt . . . De nem jöttek . . . A nap ép oly természetesen sütött, mint tegnap délben, amikor ő még a tiszta Ilona asszony volt. A tükörbe nézett. Arca nyugodt, sima. Semmi áruló vonás . . . Nincsenek fekete foltok a csókok helyén. Ajka, piros ajka mosolygós, ártatlan. A vére nem lüktet, nem zakatol, dobogtatja hallhatóan a szivét . . . Sőt, akkor sem táncoltak. Rákényszeritette magára azt a bizonyos csudálatos varázslatot, mikor a karjaiban feküdt . . . Jól emlékszik, hogy azt gondolta. De hisz most oda kell tapadnom az ajkára félig örülten mámoros gyönyörűktől Igy gondolta, de a szive hideg és vészesen nyugodt maradt.

Jaj, ha hazugság volna minden . . . Jaj, ha a könyvek hazugok . . . Jaj, ha a szépségek, a gyilkos örömöktől tobzódó vergődések csak a papiron vannak meg, a regényekben, ha az élet igazán ilyen egyszerü és a komplimációk csak az emberek fantaziájában vannak meg.

Ilona asszony ugy estefeléig rájött mindenre. Különösen akkor, mikor a lámpavilágnál alaposan megvizsgálta a karcsu jegyzőt. Észrevette, hogy tulajdonképen nem is olyan karcsu, a nyakkendőjén egy folt van. Ugy látszik, rácsöppentette delben a mártást. Egy pillanatig arra gondolt. vajjon sóska, vagy szemlyemártás lehet? Aztán azt is észrevette, hogy a haja már ritkul és a fogai kicsit sárgák. Fajdalom, más efféle prózai, regényhőshöz nem illő dolgokat is meglátott és nagyon, nagyon megbánta a történteket. Be kellett vallania magának, hogy igazán nem volt érdemes belérohannia egy ilyen helyzetbe, tisztán csak a tanulságért, hogy az életben a dolgok egyformák.

Ezt aztán szépen, okosan meg is mondta a karcsu jegyzőnek, sőt még azt is elrendezte, hogyan maradjon el lassankint a háztól. Egyedül maradva azon gondolkodott még, megmondjon-e mindent az urának? Higgadtan, világos agygyal mérlegelte a helyzetet. Mi lesz ha megmondja, mi, ha nem mondja meg? Az ábrándozás, a regényesség ujra megkisértette. Nagyszerüen rajzolta eléje a kitörést, az átkozódast, a férfias haragjában asszonyt verő férfit. Aztán a megbocsátast, az egész életén keresztül multjáért vezeklő asszonyt. A megaláztatásoknak végnélküli láncolatát kicsinyes, maró szavakat.

Mindezt miért? Megváltozik azzal a tegnap? Az az egy éjszaka nem benne marad az életében? A megtörtént, meg nem történttté válik? Nem fog ő holnap olyan tesztát gyurni, mint tegnap, nem marad az az urának, aki eddig volt.

. . . Ilona asszony arcán már nincsenek kérdések. Hüvös józansággal itéli meg a dolgokot. Regényeket olvas és szelid gunnyal megmosolyogja őket.

A menhelyi gyermekekről számadás. A menhelyi gyermekekről szóló számadást a vármegye alispánja helyben hagyta azon hozáadással, hogy ezen kiadások nem a szegényalap kamataiból, hanem a községi pótadóból fedezendők.

A Rákóci és Vasut-utcák járdaügye. Végre valahára eldölt e két utca járdáinak miféle anyagból való elkészítése is. Voltak, akik aszfalt-járdát szerettek volna a házuk előtt, azonban a számitóbbak az olcsó cementlappal is megelégedtek, igy határozott tehát a közgyülés. A járdákat valószinüleg még az ősz folyamán elkészitik.

Cigánylakás ügye. A cigányügyet is rendezte a városi közgyülés, a Kolompár familia uj helyéül a Dömölkön levő régi kanász házat jelölte ki. Sok szegény embernek nem lesz külömb lakása, mint Celldömölkön a cigányoknak.

A tejhaszon és a — kolera. E két dolog azért van összefüggésben, mert a kolera veszedelem miatt ráparancsolt a vármegye községünkre, hogy a tejhaszon ezentul csak padokon lesz árusitható, me yeket a város készitett s ezért a használat fejében minden árusító 2 fillért fizet a városnak.

Kérvény — ügyek. Özv. Tóry Györgyné kérvényt adott be a városhoz, hogy téglagyárát villanyerőre szándékozik átalakitani, biztositja a várost évi 2000 kor. értékü villany fogyasztásáról, csinálja meg tehát részére a bevezetéshez szükséges üzemnagyobbitást. Ugy határozott a város, hogyha kérvényező a befektetéshez szükséges 6000 korona tőke 8% kamatáról 10 éven át biztositja őt, ugy berendezi a hozzávaló gépeket. — Özv. Pethő Józsefné havi segélyt kért a maga részére kiutalni a szegényalapból, azonban munkaképesnek találta a közgyülés a kérvényezőt, miért a kérelmet elutasitotta.

— **Árverés a vasuton.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben talált tárgyak mult csütörtökn dé előtt 9 órákor az állomási helyiségekben nyilvános árverésen a legtöbb igérőnek eladattak.

— **Kinevezés.** *Polcer* Dezső dr. celldömölki közigazgatási gyakornokot *Békássy* István dr. vármegyénk főispánja a legutóbbi megyei közgyülésen tb. szolgabiróvá kinevezte. A jól megérdemelt kinevezés a vármegye egy kitünő munkását érte erősen hiszük, hogy a kinevezés a legközelebbi novemberi tisztujito közgyülés munkáját irányitani akarja, amikor is a tb. jelző valószinüleg elmarad a szolgabiró elől.

— **Egyházmegyei gyülés.** A dunántuli református egyházkerület szeptember 28-én és a következő napokon tartotta őszi rendes közgyülését Pápán *Antal* Gábor püspök és gróf *Tissa* István főgondnok elnölése alatt. A közgyülést megelőző napon a kerületi lelkészek értekezlete tartatott

— **Tanitói közgyülés.** A Vasvármegyei általános Tanitóegyesület ez évi közgyülését október 6-án Szombathelyen a vármegyehaz nagytermében fogja megtartani.

— **Izraeliták ujéve.** A világ teremtése óta számitott 5671-ik év kezdetét ünneplik zsidó polgártársaink e hét keddjén. Az ujév és harsonyok ünnepe alkalmából a honvédelmi miniszter az országos izr. iroda kérelmére okt. 4—5-ére az izraelita katonáknak szabadságot engedélyezett, az ujoncok bevonulását pedig általánosan október 6-ára halasztotta.

— **Gabonatermésünk.** A földmivelésügyi m. kir. miniszterium legutóbb kiadott jelentése szerint termett az országban 50,291.900 q. rozs és kétszeres, 13.847.700 q. árpa, 11,511.700 q. zab, 48,356.016 q. kukorica, 46,845.900 q. burgonya.

— **A repülőgépek sebessége.** Bámulatba ejtő az az óriási sebesség, a mit már eddig is elértek a repülőgépekkel. A gyorsvonatok gyorsaságát eddig 90 kilóméterre sikerült fokozni, de ezt eddig elé csakis az amerikai gyorsvonatok tudták elérni. A repülőgép mondhatni már most, a mikor még gyermekorát éli, óránkinti 102 kilométeres sebességet ért el A Szajna-öböl partján megtartott versenyen Morane, a ki egyszersmind az eddig elért magassági rekordot is megjavitotta, amennyiben 2680 méter magasságba emelkedett, a Havre-Deauvillei utat 9 perc és 25 mp. alatt érte el, a mi 102 kilométer sebességnek felel meg. Ez oly sebesség, a mely ugyszólván az ágyulövegekkel szemben sérthetetlenné teszi őket. A haditengerészeti szolgálatnál mérhetetlen fontossággal bir a repülőgép, mivel a tenger feneke magasból szemlélve igen jól látható és a tenger fenekén levő sziklák, zátonyok tisztán kivehetők.

— **Telefon a tengeren át.** Már régebb idő óta áll Anglia a XX continenssel telefonösszeköttetésben, de igen tökéletlen volt az eddigi kábeltelefon és igen sokszor támadt a vanalon zavar ügy, hogy a beszélgetés lehetetlen volt. Az angol kormány e miatt a közelmultban ujabb tökéletes szerkezeti kábelekett rakott le Dover és Cap-Grinens (Pas de Calais) között. Az angol kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy telefonösszeköttetést teremt London és Amsterdám, továbbá London és Berlin, illetve a többi német város közt.

— **Óriási sztrájkok.** Óriási sztrájkokról adnak hirt az angol lapok. Az angol hajógyárak közmegegyezéssel 55 000 munkást zártak ki. Németország hajógyáraiban szintén sztrájkban állanak a munkások, A walesi kőszénbányákban 12 ezer ember tette le a szerszámot, de baj van Aglia' Németország számos más iparágában is. A sztrájkolók helyzetét nagyon rontja az, hogy maguk közt, különösen Angliában, a hajógyári munkások nincsenek egyetértésben. A vezetőség már megállapodott az angol hajógyárakkal a munkások azonban a megállapodást elvették. A wlesi szénbányászok sztrájkja csunya verekedéssel végződött. A munkások nem voltak megelégedve azon megállapodással, a mit a vezetők a bányatulajdonosokkal létesitettek, a vezetőiket megverték.

— **Üdvösrendelet a korai házasságokról.** A belügyminiszter a korai házasságok ügyében körrendeletet adott ki, melyben a hatóságokat figyelmezteti arra, hogy szigoruan ügyeljenek a fejlettségi korára. Tekintettel a korai házasságokból származható bajokra, a belügyminiszter felhivja a hatóságokat, utasitsák a hatósági orvosokat. hogy a fejlettségi bizonyitványok kiállitása körül a legnagyobb szigoruasággal és óvatossággal járjanak el s amennyiben a fejlettséget minden kétséget kizárólag megállapitották, az erről szóló bizonyitványban mindenkor külön emlitsék meg azt is, hogy az illető leány fejlettségi korát meghaladja és 16 éves leány átlagos fejlettségének felel meg, továbbá, hogy a házasságkötés e szempontból akadályba nem ütközik.

— **Iparfejlesztés és iparoktatás.** A magyar ipar fejlesztésére irányuló törekvések nemcsak az ország közgazdasagi viszonyainak javitását célozzák, hanem gazdasági függetlenségünk megvalósításának hatalmas eszközei. A magyar ipar örvendetes fejlődése, a magyar ipari munka diadala és eredményei bizonyitják. hogy ezen a téren nagyszabásu erős munka folyik és mindinkább erezhető lesz a verseny amelyet a magyar ipar az országban még mindig eléggé elterjed külföldi iparcikkel megvivni kénytelen. Amde a magyar ipar fejlődésével lépést kell tartani az iparalkotásnak is mert ez is egyik tényezője az iparfejlesztés nehéz munkájának. Csakhogy az iparoktatás körül egy kis baj van. panaszkodnak hogy a fővárosban müködő állami ipariskolában az idei tanévre jelenkezett hallgatók közül legalább százat kellett visszautasitani, mert csak nagyon csekély számu hallgatót lehetett felvenni Ilyen körülmények között hiába buzditják az ipari pályára az ifjuságot mert ha volna is kedve, nincs iskola, Az ipari oktatásnak ilyen hibái nagyon sokat ártanak az iparfejlesztési törekvésnek s mindenesetre kiküszöbölendők Az ipari pályára igyekvő ifjuságnak meg[illegible]ketl adni a modot és eszközöket, hogy ezen a pályán gyakorlatati és elméleti ismereket elsajátithasson, mert képzett iparosok nélkül bajos elképzelni a magyar ipart.

— **A husárok őskorából.** Most, hogy egyre elviselhetetlenbbül nyomakodik ránk a husdrágaság, érdekességgel bir, mennyit fizettek a husért hajdanában. Olyan magas husárak mint ma, természetesen nem voltak régebben, de ez nem jelenti azt, hogy ezelőtt bizonyos fokon megálltak volna az árak hosszabb ideig. Mert mig a középkorban a hustáplálkozás állandó volt, addig a XVII. században csak a vasárnapokra jutott hus hétköznapokon pedig főzelékkel táplálkoztak. A közézkorban a jövedelem legnagyobbrészt a következőképpen oszlott meg: Negyedrészét kenyérre, tizedrészét husra, a másik negyedrészét egyébb táplálkozási cikkekre és a fön maradó részt más szügségleti tárgyakra forditották. Érdekes megfigyelni a hus árának fokozatos emelkedését.. A XIII. században a tehénnek 37 frank a borjunak 10 frank és a sertésnek 9 frank volt az ára. A XVI. században már átlagos 8—10 frankkal emelkedtek az árak. A XVI. században ismét árcsökkenös állott be, mert a hizó marhákat 27 frankjával adták A század végén emelkedés mutatkozott, A hus kilogrammja 19—21 centimes között váltakozott. Már a XVII. század elején egyszerre 40 centimesre szállt föl egy kilogramm hus ára. E hallatlan emelkedések miatt a fogyasztóközönség körében mozgalom indult meg a mészárosok ellen. 1742-ben két mészárost mindaddig egy toronyba zárták, amig a husárakat le nem szállitották. (Most az agráriusokat lehetne) Tehát a kremsi hus-forradalomnak már előzményei is voltak. Régente azomban másképpen gondolkoztak az árusok megrendszabályozásáról, mint ma. Nagy sokadalmak idején „koronációk“ alkalmával, egyszerüen megszabta a hatóság a hus, éppugy, mint néhány más fogyasztási cikk árát. Ez volt az a bizonyos „limitáció“ ameddig merész álmok még manapság is elvezetnek, most is igy kellene!!!

Kényelmes lakások azonnal kiadók a volt *Marton*-féle házban.

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, **angolkór és vérszegénység** ellen páratlan gyógyszer. Mint üditő és hüsitő ital a legelső minden vizek között.

0.5	literes palack	36	fill.	üveg	visszavéve	8	fill.
1.0	„ „	44	„	„	„	10	„
1.5	„ „	48	„	„	„	12	„
2.0	„ „	64	„	„	„	14	„

Főraktár:

Celldömölkön: Gayer Gyula utóda Röh Pál cégnél.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RÉSERVÉ

Szőlő-oltványokat

szállit amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért jótállva** legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbizhatóbbnak ismert

kisküküllőmenti első szőlóoltvány telep

Tulajdonos:

CASPÁRI FRIGYES.

Medgyes 71 sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képesárjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek.** onnélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó, mint irásbelileg bizonyságot szerezhet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbizhatóságáról.**

Krausz és **Korein pápai** **divatárucég** megnagyobitott **női confek-iót** **osztályára** felhivjuk olvasóink figyelmét.

Csak „Turul“ cipőket vásároljunk:

Özv. KRAUSZ IGNÁCZNÉNÁL

CZELLDÖMÖLK.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Mozgófényképek

az Uj kávéházban!

Szo id. családias müsorral minden szerdán, szombaton és vasárnap etse gyönyörü képek változatos sorozatával előadás díjtalanul a kávéházban.

A legtanulságosabb és legolcsóbb szórakozás.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlása

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, ... ossznál és meghüléseknél. .....

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerészné, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elizabethstrasse 5 neu.

A legtöbb kiállitáson a legelső díjjal kitüntetett és első orvos tanárok által ajánlott, kitűnő minőségü

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON 31—49. Központi irodája: BUDAPEST. V., Csáky-utca 14. szám. TELEFON 31—49.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

áruosztálya Celldömölk

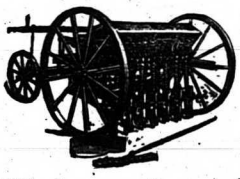

Fióktelepek: Muraszombaton, Csornán és Zalaegerszegen.

Mindennemü gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legujabb szerkezetü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár mütrágya, mütakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélnemüek és mindenféle gazdasági cikkekből.

Iroda a Hitelbank helyiségében

Tessék a cimre figyelni!!!

AMERIKABA

menet minden kedden Bécsből. Havreből minden szombaton. Utazó jegyek a

„Francia Linie“

által. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti áron. Bőveb értesitést bárkinek kérdezősködésére ingyen ad a — — — —

Francia Linie Wien, IV., Wiedener Quartit No. 12. (a Déli Vasut átellenében.)

Valóban!

„Zurfurlin“

Nagyszerüen használ mint utolérhetlen „Rovar-irtó“

Kapható az alábbi füszerkereskedésekben

Devecser:	Ajka:	Jánosháza:	Kiscell:	Sümeg:
Böhm József	Kollin Mór	Kohn J., Fiai	Gayer Gyula,	Beretzky Gyula
Kollin Adolf	Lázár Antal	Singer Nándor	Horler János	Darnay Kálmán.
Mautner Zsigmond	Ney Pál	Spitzer Samu utóda	Lendler Samu	Márkus S. Fia
Rosenberg Mór.	Schlesinger Pál,	Jánosházai f. szöv.		

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó-vállalat gyorssajtóján Devecserben 1910.